

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APSAUGOS NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
ĮSTATYMO NR. XI-1425 PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo
Nr. XI-1425 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą Nr. XI-1425 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
APSAUGOS NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE IR SMURTO PRIEŠ MOTERIS
ARTIMOJE APLINKOJE
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo paskirtis – siekti ginti kiekvieną asmenį nuo smurto artimoje aplinkoje bei moteris nuo smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, siekti nedelsiant reaguoti į grėsmę, kuri kyla dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, sudaryti sąlygas taikyti prevencijos ir apsaugos priemonės bei teikti tinkamą pagalbą asmenims, nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje.

2. Smurtas artimoje aplinkoje ir smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje yra žmogaus teisių ir laisvių pažeidimai. Šis įstatymas apibrėžia smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje sampratą, nustato nukentėjusiųjų nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, smurtautojų teises ir atsakomybę, prevencijos priemonių įgyvendinimą, pagalbos smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje atvejais teikimą ir apsaugos priemonių smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui įgyvendinimą.

3. Šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios vaiko apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, taikomos kartu su Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu.

4. Šiame įstatyme nurodyti asmens duomenys tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo. Policijos generalinis komisaras, generalinis prokuroras, sveikatos priežiūros įstaigos bei specializuotos kompleksinės pagalbos centrai savo kompetencijos ribose nustato taisykles, kuriomis remiantis institucijos ar įstaigos galėtų atskleisti trečiajai šaliai iš nukentėjusiojo gautą arba su ja susijusią informaciją.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apsaugos nuo smurto orderis** – prevencinė apsaugos priemonė, skirta apsaugoti asmenį nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, kuria galimam smurtautojui nurodoma laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, kurioje jis gyvena kartu su asmeniu, galinčiu patirti smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje, ir (ar) nesiartinti prie jo, nebendrauti, neieškoti ryšių su juo.

2. **Artima aplinka** – aplinka, kurią sudaro asmenys, siejami arba praeityje sieti santuokiniais, partnerystės, svainystės ar kitais artimais ryšiais, taip pat asmenys, kartu gyvenantys ir tvarkantys bendrą ūkį.

3. **Dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje mirusio asmens šeimos narys** – su mirusiu asmeniu, kurio mirtis tiesiogiai susijusi su smurtu artimoje aplinkoje ir (ar) smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje, kartu gyvenę tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai, seserys ir jų sutuoktiniai, taip pat mirusio asmens sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo miręs asmuo bendrai gyveno neįregistravęs santuokos (partnerystės), sutuoktinio tėvai.

4. **Smurtas** – artimoje aplinkoje veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, turtinę ar neturtinę žalą.

5. **Smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje** – artimoje aplinkoje veikimu ar neveikimu moteriai daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio moteris patiria fizinę, turtinę ar neturtinę žalą.

6. **Smurtą artimoje aplinkoje patyręs asmuo ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje patyrusi moteris** (toliau – **smurtą patyręs asmuo**) – asmuo, prieš kurį panaudotas

smurtas artimoje aplinkoje ir (ar) moteris, prieš kurią panaudotas smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje, arba dėl smurto artimoje aplinkoje mirusio asmens ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje mirusios moters šeimos narys, kuris patyrė žalą dėl asmens ir (ar) moters mirties, arba vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje liudininku ar gyvenantis aplinkoje, kurioje buvo smurtauta.

7. **Smurtautojas** – asmuo, smurtaujantis artimoje aplinkoje ir (ar) smurtaujantis prieš moteris artimoje aplinkoje.

8. **Specializuota kompleksinė pagalba smurtą patyrusiems asmenims** (toliau – **specializuota kompleksinė pagalba**) – specializuotos kompleksinės pagalbos centrų teikiama kompleksinė, tikslinė ir integruota pagalba smurtą patyrusiam asmeniui, siekiant įveikti krizinę būklę, apimanti pilietinį įgalinimą, įgalinimą ginti savo teises bei įsitraukti į darbo rinką, informavimą, konsultavimą, tarpininkavimą, specializuotą psichologinę ir teisinę pagalbą, pranešimų rengimą policijai bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) apie specializuotos kompleksinės pagalbos centrams žinomas nusikalstamas veikas, susijusias su smurtu artimoje aplinkoje ir (ar) smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje.

9. **Specializuotos kompleksinės pagalbos centras** – viešąsias paslaugas teikiantis juridinis asmuo, organizuojantis, koordinuojantis ir (ar) teikiantis specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą patyrusiems asmenims.

10. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme, Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3 straipsnis. Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje principai

Apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo – apsauga ir pagalba remiasi asmens, šeimos, bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų, ginančių nukentėjusio asmens teises ir interesus, pirmo kontakto institucijų, specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiam asmeniui teikėjų ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo – apsaugos, pagalbos teikimo ir kiti, smurtą patyrusiam asmeniui aktualūs, klausimai sprendžiami kartu su smurtą patyrusiu asmeniu ir (ar) jo atstovais, nevyriausybėmis organizacijomis, ginančiomis smurtą patyrusio asmens teises ir interesus;

3) kompleksiškumo – apsauga ir pagalbos teikimas smurtą patyrusiam asmeniui organizuojamas taip, kad smurtą patyręs asmuo galėtų gauti kuo didesnę dalį reikalingų paslaugų iš to paties paslaugų teikėjo;

4) lygiateisiškumo ir nediskriminavimo – smurtą patyręs asmuo turi tokias pačias teises kaip ir kiti visuomenės nariai. Pagalbos smurtą patyrusiam asmeniui teikėjai su asmenimis elgiasi pagarbiai, profesionaliai, jo nediskriminuoja dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ar religijos ar kitais pagrindais;

5) prieinamumo ir individualizavimo – apsauga ir pagalbos teikimas smurtą patyrusiam asmeniui valdomi taip, kad jų prieinamumas būtų užtikrintas kuo arčiau smurtą patyrusio asmens faktinės gyvenamosios vietos bei atsižvelgiant į smurtą patyrusio asmens poreikius (įskaitant gebėjimus, padėtį, amžių, brandą, lytį, psichikos ir fizinės savybes, negalią, socialinę aplinką ir kitas svarbias ypatybes bei emocinius ir socialinius ryšius);

6) smurtą patyrusio asmens geriausių interesų užtikrinimo, ginant ryšius su nepilnamečiais vaikais – priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su pagalbos, reikalingų paslaugų smurtą patyrusiam asmeniui teikimu bei smurtą patyrusio asmens įgalinimu ir (ar) smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje atvejo tyrimu, pirmiausia turi būti užtikrinamas kuo mažesnis įmanomas neigiamas poveikis smurtą patyrusiam asmeniui, taip pat ir ginant jo galimybes pilna apimtimi vykdyti savo teises ir pareigas jo nepilnamečių vaikų atžvilgiu, jeigu tai neprieštarauja vaiko interesams.

4 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencija ir apsaugos organizavimas

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

1) koordinuoja smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos priemonių įgyvendinimą;

2) organizuoja visuomenės švietimo ir informavimo kampanijas, skatinančias netoleruoti smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje;

3) atlieka viešosios nuomonės tyrimus bei mokslinius tyrimus smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje tema;

4) konkurso būdu finansuoja nevyriausybinų organizacijų projektus skirtus smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijai bei smurtiniam elgesiui keisti;

5) organizuoja bendrus ir specializuotus asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos srityje, mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus, teikia informaciją apie mokymų smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos srityje organizavimo poreikį institucijoms ir įstaigoms, kurios vykdo specializuotus mokymus, bei teikia joms siūlymus dėl konkrečių mokymų programų;

6) organizuoja statistinių duomenų rinkimą apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikėjus ir gavėjus (specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančių juridinių asmenų skaičius, specializuotos kompleksinės pagalbos gavėjų skaičius pagal suteiktos pagalbos pobūdį, lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą).

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

1) koordinuoja ugdymo turinio, pritaikyto ikimokykliniam, priešmokykliniam ugdymui, bendrajam ugdymui, profesiniam mokymui, studijoms aukštosiose mokyklose kūrimą ir sistemingą atnaujinimą smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos, moterų ir vyrų lygybės, nestereotipinių lyčių vaidmenų, tarpusavio pagarbos, socialinių–emocinių gebėjimų, nesmurtinio konfliktų sprendimo tarpasmeniniuose santykiuose, teisės į asmens neliečiamybę temomis;

2) rengia švietimo įstaigų darbuotojų, mokyklos bendruomenės mokymus apie smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje atpažinimą, prevenciją ir pagalbą.

3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija:

1) koordinuoja asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą smurtą patyrusiems asmenims;

2) rengia asmens sveikatos priežiūros specialistų, visuomenės sveikatos biurų darbuotojų mokymus apie smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje atpažinimą, prevenciją ir pagalbą.

4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija:

1) koordinuoja Apsaugos nuo smurto orderio instituto įgyvendinimą;

2) organizuoja statistinių duomenų rinkimą apie nusikalstamas veikas susijusias su smurtu artimoje aplinkoje ir smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje, smurtą patyrusius asmenis ir

smurtautojus (asmenų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą) bei šių duomenų analizę.

5. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija organizuoja visuomenės teisinį švietimą apie nusikalstamas veikas, kurios laikomos smurtu artimoje aplinkoje ir smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje, šių veikų teisinės pasekmės ir atsakomybės už jų padarymą neišvengiamumą.

6. Lietuvos probacijos tarnyba užtikrina baudžiamojo poveikio priemonės - dalyvavimo smurtinį elgesį keičiančiose programose – vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos užtikrina asmenų siekiančių atsisakyti smurtinio elgesio socialinės reabilitacijos metu įgyvendinamų pataisos programų akreditavimą.

8. Lietuvos policijos mokykla organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus policijos pareigūnams smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos tema.

9. Nacionalinė teismų administracija organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus teisėjams smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos tema.

10. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus prokurorams smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos tema.

11. Lietuvos statistikos departamentas organizuoja statistinių duomenų rinkimą apie smurtą artimoje aplinkoje ir smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, savivaldybių vykdomųjų institucijų, kaip tai numatyta šio straipsnio 1 dalies 6 punkte, 4 dalies 2 punkte, 12 dalies 4 punkte, šių duomenų skelbimą bei analizę.

12. Savivaldybių vykdomoji institucija:

1) savo kompetencijos ribose ir teisės aktų nustatyta tvarka vykdo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevenciją;

2) bendradarbiauja su specializuotos kompleksinės pagalbos centrais bei kitais subjektais teikiančiais pagalbą smurtą patyrusiems asmenims;

3) esant poreikiui teikia socialines paslaugas smurtą patyrusiems asmenims bei smurtautojams;

4) renka statistinius duomenis apie savivaldybės teritorijoje suteiktas socialines paslaugas, susijusias su smurtu artimoje aplinkoje ir smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje, smurtą

patyrusiems asmenims, smurtautojams bei galimiams smurtautojams (suteiktų socialinių paslaugų pobūdis, gavėjų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą);

6) kuria ar prisideda prie programų, kurių paskirtis yra mokyti smurtaujančius asmenis nesmurtinio elgesio, siekiant pakeisti smurtinės elgsenos modelius, kūrimo, bei užtikrina šių programų prieinamumą asmenims norintiems keisti savo elgesį savanoriškai arba įpareigotiems tai daryti teisės aktų nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencija

1. Prevencijos priemonės ir projektai planuojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamose nacionalinėse plėtros programose ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų strateginiuose veiklos planuose. Savivaldybės institucijos prevencijos priemonės ir projektus, skirtus nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims, turi numatyti savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose. Prevencijos priemonės ir projektai finansuojami iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir tarptautinių programų.

2. Nevyriausybinių organizacijų skatinamos įgyvendinti ir dalyvauti įgyvendinant smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo veiklas nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje. Valstybės ir savivaldybės institucijos bei įstaigos gali finansuoti nevyriausybinių organizacijų prevencijos ir pagalbos teikimo veiklas.

6 straipsnis. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

1. Smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimui nacionaliniu lygiu sudaroma Smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos taryba, veikianti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Taryba). Taryba yra visuomeninė patariamoji institucija. Tarybą techniškai aptarnauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Tarybą sudaro penkiolika narių: šeši valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, vienas Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas ir septyni nevyriausybinių organizacijų atstovų. Atstovai į Tarybą deleguojami Tarybos nuostatuose nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina Tarybos nuostatus ir institucinę sudėtį. Personalinę Tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai.

3. Taryba nagrinėja smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje klausimus ir teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, valstybės ir

savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje valstybės politikos, jos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims, smurtautojams ir galimiems smurtautojams programų bei projektų, atlieka kitas Tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas.

4. Kiekvienoje savivaldybėje sudaroma Smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo komisija (toliau – Komisija). Komisijos nuostatus, institucinę ir personalinę sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius. Į savivaldybės veikiančių Komisijų sudėtį turi būti įtraukti Lietuvos probacijos tarnybos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, Lietuvos policijos, Lietuvos Respublikos prokuratūros, savivaldybės administracijos, specializuotos kompleksinės pagalbos centro, veikiančio savivaldybės teritorijoje, atstovai. Savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas Komisijos institucinę sudėtį, turi teisę įtraukti ir kitus subjektus, kurie nėra numatyti šioje dalyje.

5. Komisija nagrinėja smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje klausimus ir teikia savivaldybės institucijoms bei įstaigoms pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje politikos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims, smurtautojams ir galimiems smurtautojams programų bei projektų, atlieka kitas Komisijos nuostatuose nustatytas funkcijas.

II SKYRIUS

SMURTĄ PATYRUSIO ASMENS APSAUGA

7 straipsnis. Rizikos vertinimas ir valdymas

1. Teisėsaugos institucijos ir specializuotos kompleksinės pagalbos centrai rizikos valdymo ir koordinuojamo saugumo užtikrinimo ir paramos teikimo tikslais, teikdamos pagalbą smurtą patyrusiems asmenims, ar smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje riziką patiriantiems asmenims, remiantis rizikos vertinimą atliekančio subjekto nustatyta tvarka ir turimais duomenimis apie galimą smurto artimoje aplinkoje įvykį, smurtautoją ir nuo smurto nukentėjusį asmenį, atlieka pakartotinio smurto, bauginimų, keršto ar pavojaus gyvybei ir (ar) sveikatai rizikos vertinimą bei nustato smurto recidyvo grėsmės lygį.

2. Privalomai pakartotinio smurto, bauginimų, keršto ar pavojaus gyvybei ir (ar) sveikatai rizikos bei smurto recidyvo grėsmės lygio vertinimo tvarką savo kompetencijos ribose tvirtina

policijos generalinis komisaras, generalinis prokuroras bei specializuotos kompleksinės pagalbos centrai.

3. Fizinis ar juridinis asmuo, sužinojęs ir (ar) turintis pagrįstos informacijos apie asmenį, kuris nukentėjo nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, ir (ar) dėl to jam gali būti reikalinga neatidėliotina pagalba, privalo apie tai pranešti policijai.

8 straipsnis. Apsaugos nuo smurto orderio taikymas

1. Siekiant apsaugoti asmenį nuo galimo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, pilnamečiui smurtautojui, esant pagrįstų įtarimų dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, skiria Apsaugos nuo smurto orderį:

1) policijos pareigūnas – gavęs pranešimą apie patirtą arba galimą patirti smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje ir patikrinimo metu nustatęs, kad galimas smurto artimoje aplinkoje įvykis kilo tarp asmenų, esančių artimoje aplinkoje;

2) prokuroras – kai asmuo kreipiasi į jį tiesiogiai informuodamas apie patirtą ar galimą patirti smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje, esant rašytiniam tokio asmens prašymui ir patikrinimo metu nustatęs, kad galimas smurto artimoje aplinkoje įvykis kilo tarp asmenų, esančių artimoje aplinkoje. Asmuo teikdamas prašymą nurodo galimo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje įvykio aplinkybes ir asmenis, kurie šiame įvykyje dalyvavo.

2. Apsaugos nuo smurto orderiu smurtautojas, 15 kalendorinių dienų laikotarpiui nuo Apsaugos nuo smurto orderio išdavimo dienos, įpareigojamas:

1) laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena su smurtą patyrusiu asmeniu, nepriklausomai nuo to, kam priklauso nuosavybės teisė į būstą;

2) nesilankyti smurtą patyrusio asmens gyvenamoje vietoje, neatsižvelgiant į tai, ar smurtautojas gyvena ar negyvena joje kartu su smurtą patyrusiu asmeniu, nesiartinti prie smurtą patyrusio asmens, nebendrauti, neieškoti ryšių su juo;

3) pradėti lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus), kurių lankymas turi būti tęsiamas ir pasibaigus Apsaugos nuo smurto orderio galiojimui, iki programos (mokymų) baigimo.

3. Apsaugos nuo smurto orderis smurtautojui gali būti skiriamas nepriklausomai nuo to, ar priimtas sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl galimo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje įvykio.

4. Policijos pareigūnas arba prokuroras informuoja asmenį, kuriam skiriamas Apsaugos nuo smurto orderis apie taikomus įpareigojimus, jų trukmę, galimą atsakomybę už taikomų įpareigojimų nevykdymą, sprendimo skirti Apsaugos nuo smurto orderio apskundimo tvarką bei apie

artimiausias įstaigas, kuriose teikiamos nakvynės paslaugos bei įstaigas, kurios vykdo smurtinio elgesio keitimo programas (įstaigos pavadinimą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą). Ši informacija privalomai turi būti įteikta asmeniui, kuriam taikomas Apsaugos nuo smurto orderis, raštu gyvai arba, nesant tokios galimybės, išsiunčiama registruotu laišku arba elektroniniu paštu. Registruotas laiškas siunčiamas į asmens oficialiai deklaruotą gyvenamąją vietą arba kitą žinomą asmens gyvenamąją vietą, arba jo darbovietę, arba mokymo įstaigą, arba Užimtumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, jeigu asmuo yra registruotas bedarbiu.

5. Atsisakius skirti Apsaugos nuo smurto orderį, policijos pareigūnas arba prokuroras informuoja galimai smurtą patyrusį asmenį apie atsisakymo priežastis ir atsisakymo apskundimo tvarką bei terminus.

6. Visais atvejais, kai pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, prokuroras turi spręsti ir priimti sprendimą dėl kardomųjų priemonių pagal Baudžiamojo proceso kodekso 122, 132¹ straipsnius skyrimo reikalingumo, pagrįstumo ir tinkamumo ir, esant kardamosios priemonės skyrimo pagrindui, nedelsdamas kreiptis į teismą dėl reikiamos kardamosios priemonės skyrimo. Klausimas dėl kardomųjų priemonių pagal Baudžiamojo proceso kodekso 122, 132¹ straipsnius skyrimo turi būti išspręstas ne vėliau kaip per 48 val. nustačius suėmimo ar įpareigojimo gyventi skyrium nuo nukentėjusiojo ir nesiartinti prie nukentėjusiojo arčiau nei nustatytu atstumu paskyrimo pagrindą. Paskyrus bent vieną iš šių kardomųjų priemonių, Apsaugos nuo smurto orderis nustoja galioti. Apie kardomųjų priemonių paskyrimą teismas informuoja Apsaugos nuo smurto orderį išdavusį subjektą.

7. Jeigu Apsaugos nuo smurto orderio galiojimo laikotarpiu apskundžiamas ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą prokurorui arba prokuroro nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą ikiteisminio tyrimo teisėjui, Apsaugos nuo smurto orderio galiojimo laikotarpis automatiškai pratęsimas iki bus išnagrinėtas skundas dėl atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą.

8. Jei smurtą patyręs asmuo per Apsaugos nuo smurto orderio galiojimo laikotarpį kreipiasi Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir teismas pritaiko laikinas apsaugos priemones, kurios yra tapačios Apsaugos nuo smurto orderio turiniui, teismas sprendžia dėl Apsaugos nuo smurto orderio panaikinimo ir apie tai informuoja Apsaugos nuo smurto orderį išdavusį subjektą.

9. Asmuo, pažeidęs Apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimus, traukiamas administracinę atsakomybę Administracinių nusižengimų kodekse nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Sprendimo skirti Apsaugos nuo smurto orderio apskundimas

1. Policijos pareigūno sprendimas skirti (atsisakymas skirti) Apsaugos nuo smurto orderį per 2 darbo dienas nuo Apsaugos nuo smurto orderio skyrimo dienos gali būti skundžiamas policijos pareigūno tiesioginiam vadovui.

2. Prokuroro sprendimas skirti (atsisakymas skirti) Apsaugos nuo smurto orderį per 2 darbo dienas nuo Apsaugos nuo smurto orderio skyrimo dienos gali būti skundžiamas aukštesniajam prokurorui.

3. Apsaugos nuo smurto orderio apskundimas jo vykdymo nesustabdo.

4. Policijos pareigūno tiesioginis vadovas arba aukštesnysis prokuroras, gavę skundą dėl sprendimo skirti (atsisakymo skirti) Apsaugos nuo smurto orderį, per 48 val. gali:

1) visiškai sutikti su skundu ir panaikinti Apsaugos nuo smurto orderį, jeigu Apsaugos nuo smurto orderis buvo skirtas;

2) visiškai sutikti su skundu ir skirti Apsaugos nuo smurto orderį, jeigu Apsaugos nuo smurto orderis nebuvo skirtas;

3) nesutikti su skundu ir skundą persiųsti nagrinėti apylinkės teismui.

5. Šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose įvardinti sprendimai gali būti skundžiami apylinkės teismui per 2 darbo dienas.

6. Šiame straipsnyje įvardinti skundai, kurie pateikiami apylinkės teismui, nagrinėjami Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Skundas apylinkės teisme turi būti išnagrinėtas ne ilgiau kaip per 3 kalendorines dienas.

10 straipsnis. Teisėsaugos pareigūnų funkcijos organizuojant apsaugą ir pagalbą smurtą patyrusiam asmeniui

1. Gavę pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) dėl smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, policijos pareigūnai, atvykę į įvykio vietą arba patys būdami to įvykio liudininkai, policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka užfiksuoja duomenis apie smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje įvykį ir, nustatę nusikalstamos veikos požymius, pradeda ikiteisminį tyrimą, bei imasi priemonių, kad per trumpiausią laiką būtų atliktas ikiteisminis tyrimas ir užtikrinta smurtą patyrusio asmens apsauga. Smurtą patyręs asmuo skundo teikti neprivalo.

2. Tais atvejais, kai smurtą patyręs asmuo kreipiasi į prokurorą dėl galimo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje įvykio, skundas dėl galimai įvykdytos nusikalstamos veikos nagrinėjamas teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Policijos pareigūnai ir prokuroras organizuoja informacijos perdavimą specializuotos kompleksinės pagalbos centrui dėl pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims šio įstatymo 12 straipsnio nustatyta tvarka.

4. Kai taikomas Apsaugos nuo smurto orderis, jeigu smurtautojas gyvena kartu su smurtą patyrusiu asmeniu, policijos pareigūnai nedelsdami užtikrina smurtautojo išsikėlimą ar iškeldinimą iš gyvenamojo būsto. Smurtautojo iškeldinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

5. Tais atvejais, kai, taikant Apsaugos nuo smurto orderį, be priežiūros lieka vaikas, policijos pareigūnai nedelsiant apie tai telefoninio ryšio priemonėmis praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotam teritoriniam skyriui (nurodant vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, jei tuo metu žinoma, įvykio aplinkybes).

6. Tais atvejais, kai, taikant Apsaugos nuo smurto orderį, be priežiūros lieka asmuo, kuriam reikalinga globa ar slauga, policijos pareigūnai nedelsiant apie tai raštu ar kitomis ryšio priemonėmis informuoja galintį šiuo asmeniu pasirūpinti giminaitį, kai jo nėra, – socialinių paslaugų įstaigą ir sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gali suteikti pagalbą bet kuriuo paros metu, nurodydami, jeigu tuo metu žinoma, asmens vardą, pavardę, buvimo vietos adresą ir gimimo datą. Savivaldybės administracijos direktorius tvirtina Socialinių paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas nukentėjusiems ir smurtautojams smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje atvejais, sąrašą, kuriame nurodomi socialinių paslaugų įstaigų ir sveikatos priežiūros įstaigų duomenys (pavadinimas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas, teikiamų paslaugų pobūdis).

7. Policijos pareigūnai kontroliuoja, kaip vykdomas apsaugos nuo smurto orderis ir teismo sprendimas dėl kardomųjų priemonių – įpareigojimo gyventi skyrium nuo nukentėjusiojo ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusiojo arčiau nei nustatytu atstumu – skyrimo. Kontrolė atliekama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

8. Policijos pareigūnas ar prokuroras, sulaikęs smurtautoją, informuoja smurtą patyrusį asmenį ir (ar) vaiko atstovą pagal įstatymą (kai smurtą artimoje aplinkoje ar smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje patiria vaikas) apie laikiną smurtautojo sulaikymą ir jo paleidimą Baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka.

9. Ikiteisminio tyrimo teisėjas, teismas, prokuroras, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, skyręs kardomąją priemonę arba jos skyrimą inicijavęs nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną, telefono ryšiu ar raštu informuoja smurtą patyrusį asmenį ir (ar) vaiko atstovą pagal įstatymą (kai smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje patiria vaikas) apie šių priemonių skyrimą, pakeitimą arba panaikinimą (priemonės pavadinimą, paskyrimo datą ir laikotarpį).

III SKYRIUS

PAGALBOS VALDYMAS IR ORGANIZAVIMAS

11 straipsnis. Pagalbos valdymas

1. Pagalbos valdymas apima pagalbos priemonių planavimą, administravimą, organizavimą, atsakomybės paskirstymą ir finansavimo užtikrinimą.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris artimoje aplinkoje priemonės, ir skiria lėšas šių programų finansavimui.
3. Pagalbą smurtą patyrusiems asmenims visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikia specializuotos kompleksinės pagalbos centrai, užtikrinant pagalbos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje prieinamumą, kokybę, koordinavimą. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai steigiami prioritetą teikiant nevyriausybiniams organizacijoms.
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo tvarkos aprašą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba jos įgaliota įstaiga kontroliuoja specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą.
5. Socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina Rekomendacijas dėl paslaugų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje ir smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje, teikimo, pagal kurias nustatomas paslaugų teikimas savivaldybės teritorijos gyventojams.

12 straipsnis. Pagalbos organizavimas

1. Policijos pareigūnai, atvykę į įvykio vietą, informuoja smurtą patyrusį asmenį apie galimybę gauti pagalbą iš specializuoto kompleksinės pagalbos centro, įteikia jam emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numerį, specializuoto kompleksinės pagalbos centro kontaktinę informaciją (telefono ryšio numeris ir el. pašto adresą) ir rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims pobūdį.
2. Esant smurtą patyrusio asmens sutikimui, policijos pareigūnai nedelsdami apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje elektroninėmis ryšio priemonėmis praneša specializuotos kompleksinės pagalbos centrui. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui pateikiami būtinausi susisiekti su smurtą patyrusių asmeniu duomenys – pažeidimo identifikacinis kodas (ROIK), įvykio data, vietos adresas, smurtą patyręs asmuo ir smurtautojas (vardas, pavardė), jų giminystės ryšiai, smurtą patyrusio asmens

telefono ryšio numeris, trumpas įvykio aprašymas, informacija apie tai, ar smurtą patyręs asmuo ir (ar) smurtautojas turi ginklą, įvykį tiriančio pareigūno kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, pareigos, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas). Pranešimai specializuotos kompleksinės pagalbos centrui perduodami nepriklausomai nuo to, ar pradedamas ikiteisminis tyrimas. Šios nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai smurtą patyręs asmuo kreipiasi į prokurorą.

3. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, į kurią kreipėsi smurtą patyręs asmuo, privalo konfidencialiai ir nedelsiant atlikti smurtą patyrusio asmens sveikatos patikrinimą, suteikti reikalingas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išsamiai ir nuodugniai aprašyti sužalojimus medicininiuose dokumentuose ir informuoti apie galimybę kreiptis į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, įteikiant jam emocinės pagalbos telefono ryšio numerį ir rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims pobūdį. Esant smurtą patyrusio asmens sutikimui, asmens sveikatos priežiūros įstaiga specializuotos kompleksinės pagalbos centrui pateikia būtiniausius duomenis reikalingus susisiekti su smurtą patyrusiu asmeniu – vardą, pavardę, telefono ryšio numerį (jeigu žinoma).

4. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai teikia nemokamą specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą patyrusiems asmenims bei tarpininkauja ir bendradarbiauja su kitomis pagalbą teikiančiomis institucijomis. Dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje mirusio asmens šeimos nariai turi galimybę gauti specializuotą kompleksinę pagalbą, atsižvelgiant į jų poreikius. Specializuota kompleksinė pagalba negalią turintiems asmenims teikiama atsižvelgiant į specialiuosius šių asmenų poreikius.

5. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras, gavęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą iš policijos pareigūnų, prokuroro ar sveikatos priežiūros įstaigų, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, susisiekia su smurtą patyrusiu asmeniu ir jam pasiūlo specializuotą kompleksinę pagalbą. Jei Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui, kad suteiktų pagalbą, trūksta duomenų apie smurtą patyrusį asmenį, kad galėtų susisiekti su smurtą patyrusiu asmeniu, jis turi teisę kreiptis į subjektą, pateikusį informaciją specializuotam kompleksinės pagalbos centrui, dėl duomenų (smurtą patyrusio asmens vardo ir pavardės, telefono ryšio numerio, faktinės gyvenamosios vietos adreso) patikslinimo ar pateikimo.

6. Smurtą patyrusiems asmenims Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama galimybė gauti nemokamą emocinę pagalbą telefonu ryšiu visą parą. Šie telefoniniai pokalbiai apmokami iš valstybės biudžeto.

7. Jei paaiškėja, kad vaikai buvo smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje liudininkai ir (ar) vaikai gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta, ir (ar) buvo smurtauta tiesiogiai prieš juos, specializuotos kompleksinės pagalbos centras nedelsdamas

elektroniniu paštu arba telefonu ryšiu praneša apie galimą vaiko teisių pažeidimą (nurodant nukentėjusio vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, jei tuo metu žinoma, trumpą įvykio aprašymą) policijai ir (ar) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotam teritoriniam skyriui.

8. Policijos pareigūnai Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nedelsdami praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai arba jos įgaliotam teritoriniam skyriui apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje, jeigu smurtą patyręs asmuo yra vaikas (vaikas, prieš kurį panaudotas smurtas, vaikas tapęs smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje liudininku ar gyvenantis aplinkoje, kurioje buvo smurtauta) arba smurtautojas yra nepilnametis (vardas, pavardė, gimimo data).

13 straipsnis. Specializuotų kompleksinės pagalbos centrų teikiamos pagalbos akreditavimas

1. Specializuotų kompleksinės pagalbos centrų teikiamą pagalbą akredituoja socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Akredituota pagalba finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų. Lėšų akredituotai pagalbai teikti paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga informaciją apie specializuotus kompleksinės pagalbos centrus, teikiančias akredituotą pagalbą, skelbia savo interneto svetainėje, nurodydama specializuotos kompleksinės pagalbos centro pavadinimą, kodą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą.

14 straipsnis. Teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimas, pratęsimas, sustabdymas ar panaikinimas

1. Teisė teikti akredituotą pagalbą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui, ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą (toliau – įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą) ir atitinkančiai socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytus reikalavimus patalpoms, įrangai, personalo struktūrai ir kvalifikacijai.

2. Įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos prašymą teikti akredituotą pagalbą raštu pateikia socialinės apsaugos ir darbo

ministro įgaliotai įstaigai. Kartu su prašymu pateikiami šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus pagrindžiantys dokumentai ar patvirtintos jų kopijos, nustatyti socialinės apsaugos ir darbo ministro.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo teikti akredituotą pagalbą ir atitiktį reikalavimams pagrindžiančių dokumentų (jų patvirtintų kopijų), nustatytų socialinės apsaugos ir darbo ministro, gavimo dienos įvertina, ar įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą pagalbą, atitinka socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytus reikalavimus, ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimo.

4. Sprendimas teikti akredituotą pagalbą galioja 3 metus nuo sprendimo priėmimo dienos, jeigu teisė teikti akredituotą pagalbą nebuvo sustabdyta ar panaikinta.

5. Teisė teikti akredituotą pagalbą gali būti laikinai sustabdyta ne ilgiau kaip 6 mėnesiams šiais atvejais:

1) gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą;

2) socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai nustačius akredituotos pagalbos teikimo pažeidimą ar neatitikimą socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytiems reikalavimams.

6. Teisė teikti akredituotą pagalbą panaikinama šiais atvejais:

1) gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą;

2) pasibaigus specializuotos kompleksinės pagalbos centro, kaip juridinio asmens, veiklai;

3) pasibaigus teisės teikti akredituotą pagalbą galiojimo terminui;

4) specializuotos kompleksinės pagalbos centrui per socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos nustatytą terminą nepašalinus akredituotos pagalbos teikimo pažeidimo ar neatitikimo.

7. Sprendimą dėl teisės teikti akredituotą pagalbą suteikimo, pratęsimo, sustabdymo ar panaikinimo priima socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja (informuojant apie sprendimą nesuteikti teisės teikti akredituotą pagalbą – nurodomos tokio sprendimo priežastys) specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, nurodant sprendimo data, numerį bei nuo kada suteikta teisė teikti akredituotą pagalbą.

8. Juridinis asmuo, turintis teisę teikti akredituotą pagalbą pagal Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymą, turi teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą

smurtą patyrusiems asmenims ir pagal šį įstatymą 3 metus nuo sprendimo teikti akredituotą pagalbą pagal Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymą priėmimo dienos, jeigu teisė teikti akredituotą pagalbą nebuvo sustabdyta ar panaikinta.

9. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir (arba) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE IR (AR) SMURTO PRIEŠ MOTERIS ARTIMOJE APLINKOJE SUBJEKTŲ TEISĖS

15 straipsnis. Smurtą patyrusio asmens teisės

1. Smurtą patyręs asmuo turi teisę:

1) jam suprantama kalba, atsižvelgiant į smurtą patyrusio asmens individualius ir specialiuosius poreikius, gauti iš policijos pareigūno, specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir sveikatos priežiūros įstaigos, prokuroro informaciją apie įstaigas, teikiančias pagalbą smurtą patyrusiems asmenims (įstaigos pavadinimą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą);

2) teisės aktų nustatyta tvarka gauti informaciją jam suprantama kalba, atsižvelgiant į smurtą patyrusio asmens individualius ir specialiuosius poreikius, apie smurtautojo sulaikymą ir apie smurtautojui taikomas ar baigiamas taikyti kardomąsias priemones, užtikrinančias smurtą patyrusio asmens saugumą (sulaikymo datą ir kardomųjų priemonių laikotarpius);

3) atsižvelgiant į smurtą patyrusio asmens individualius ir specialiuosius poreikius gauti specializuotą kompleksinę pagalbą;

4) kreiptis ir gauti pagalbą šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos teisės galioja ir tada, kai smurtą patyręs asmuo nesikreipė į policijos pareigūnus ar prokurorą dėl smurto artimoje aplinkoje ir (ar) smurto prieš moteris artimoje aplinkoje.

16 straipsnis. Smurtautojo teisės

Įtariamasis smurtautojas turi teisę:

1) gauti iš policijos pareigūno ar prokuroro informaciją apie įstaigas, teikiančias nakvynės paslaugas, kai taikomas įpareigojimas išsikelti iš gyvenamosios vietos (įstaigos pavadinimą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą);

2) teikti paaiškinimus, susijusius su smurtu artimoje aplinkoje ir (ar) smurtu prieš moteris artimoje aplinkoje;

3) kreiptis ir gauti pagalbą šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE IR (AR) SMURTĄ PRIEŠ MOTERIS ARTIMOJE APLINKOJE

17 straipsnis. Atsakomybė už smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje

1. Smurtas artimoje aplinkoje ir (ar) smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje užtraukia baudžiamąją atsakomybę.

2. Smurtautojas, padaręs žalą žmogaus sveikatai, turtui, aplinkai, taip pat padaręs neturtinę žalą, privalo ją atlyginti smurtą patyrusiam asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Atsakomybė už melagingą pranešimą

Asmuo, melagingai pranešęs apie smurtą artimoje aplinkoje ir (ar) smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje ar piktnaudžiavęs smurtą patyrusio asmens teisėmis, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2021 m. liepos 1 d., išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras, vidaus reikalų ministras, generalinis prokuroras, Policijos generalinis komisaras, savivaldybių administracijos direktoriai iki 2021 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Akredituota specializuotų kompleksinės pagalbos centrų teikiama pagalba, teikiama nuo 2022 m. sausio 1 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministras priima su specializuotos kompleksinės pagalbos centrų teikiama pagalba susijusius teisės aktus iki 2021 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas